

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Sacramentis. In qua Tractatibus decem de Sacramentis in genere, tum
speciatim, videlicet de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia spectata ut
Sacramento, & ut sacrificio: de Pœnitentia, de Suffragiis, Indulgentiis, &
Iubilo, de Bulla Cruciat, de Extrema-unctione, & demum de Ordinis
Sacramento ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Quæ sit materia remota huius Sacramenti. 2

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76649)

dire vsum fuerit. Deinde ministratur à Sacerdotibus, vt manifestè probant illa verba: *Inducatur Presbiteros*; ac tandem non infidelibus, sed fidelibus confertur, vt indicauit Iacobus, cum dixit: *Infirmatur quis in vobis*. id est, inter vos, qui fideles estis.

4. Hinc constat, hoc Sacramentum non esse institutum eo tempore, quo Christus Apostolos misit in praedicationem Euangelij: & virtutem curandi infirmos per vñtionem concessit: quod satis Trident. significauit dicens, ibi fuisse infirmorum. Cum ergo non dixerit, institutum, manifestè conuincitur, ibi institutum non esse: sed solum adumbratum in quadam similitudine, & figura, vt bene docent Valen. *tom. 4. disp. 8. q. 1. part. 1. vers. Marci. Suar. disp. 19. sect. 1. n. 4. Coninch. disp. 19. dub. 1. à n. 3. Laym. l. 5. sum. tract. 8. c. 1. sub. n. 1. Bonac. disp. 7. de Sacram. Vñtionis. q. vnica puncto 1. propofit. 3. Sayto lib. 2. de Sacramentis cap. 2. q. 3. n. 5.*

5. Sed, quo tempore hoc sacramentum fuerit institutum à Christo Domino, incertum est. Verius existimo cum Suar. *disp. 19. sect. 1. circa finem. n. 5. Laym. dicto lib. 5. sum. tract. 8. c. 1. nu. 2.* Christum instituisse post suam resurrectionem, eo tempore, quo sacramentum Pœnitentiæ perfectè instituit Ioan. 20. Etenim hoc extremæ Vñtionis Sacramentum consummariū est Pœnitentiæ, vt inquit Concilium: expediebat ergo Pœnitentiæ institutionem non precedere, sed potius subsequi.

6. Conuenientiam huius institutionis satis expressit Concilium in *promissio dicta sess. 14.* dicens, elementissimum Remediorum nostrum quouis tempore seruis suis. voluisset de salutaribus remedijs esse prospectum ideòque pro totius vitæ cursu omnia Sacramenta: pro fine vitæ hoc sacramentum, tanquam firmissimum quoddam praedium, preparauit, quomuniti in spem diuinæ misericordiæ erigantur, & tela nequissimi hostis actius tunc pugnantis euertant.

PUNCTVM II.

Quæ sit materia remota huius Sacramenti.

1. Oleum oliuarum est materia remota.
2. Debet esse ab Episcopo benedictum.
3. Aliqui censent, sufficere à simplici Sacerdote benedictum esse: sed verius est, requiri esse benedictum ab Episcopo.
4. Benedictio præscripta ab Ecclesia non est de necessitate Sacramenti, sed præcepti.
5. Sacro Chrismate hoc Sacramentum confici posse, aliqui existimant. Verius est oppositum.
6. Inde non inferitur, oleum balsamo mixtum non posse esse huius Sacramenti materiam.
7. Satis probabile est, olim oleum balsamo mixtum fuisse.
8. Probabilius est nunquam habuisse mixtionem.
9. Satis est oppositis rationibus.
10. Quæ sit ratio, ob quam oleum confirmandorum, & baptizandorum sit mixtum balsamo: scus infirmorum.
11. Duo certa inferuntur ex supradicta doctrina.
12. Qualiter peccet vngens infirmum oleo non eo anno, sed præterito benedictio.

Materia remota huius Sacramenti est oleum oliuarum quia solum ipsum dicitur simpliciter oleum, reliqua improprie dicuntur, ac proinde à materia huius Sacramenti excluduntur. Aptissime Christus Dominus hanc assumpsit materiam, ad significandos huius Sacramenti effectus. Cum enim hoc sacramentum spem diuinæ misericordiæ excitet, & infirmum subleuet, & roboret, tum ad patienter sustinendam infirmitatem, tum ad sperandas nequissimi indidias, & aliquando corporis sanitatem, concedat aptissime hæc omnia oleo oliuarum significantur, quod infirmum consolidat, sanitatem restituit, & diuinam misericordiam promittit, iuxta illud Genes. 8. *Venit ad eum portans ramum oliuæ folijs viuentibus.* Ex alia parte est materia, quæ vbiq; præ manibus habetur, quod expediebat Sacramento fidelibus necessario.

2. Insuper debet esse oleum ab Episcopo benedictum. Nam; licet Iacobus dicto c. 5. huius benedictionis mentionem non fecerit, ex communi Ecclesiæ traditione à Concilio Florent. in decreto Eugenij, de litteris vniouis, & à Trident. sess. 14. cap. 1. declarata, & approbata, necessariò requiritur, vti comprobatur D. Th. in 4. disp. 22. q. 1. art. 2. q. 2. Bonauent. art. 1. q. 2. Paludan. q. 1. art. 2. Valen. disp. 8. q. 1. part. 2. in princ. Suar. disp. 40. sect. 1. n. 3. Egid. de Coninch. disp. 19. dub. 1. concl. 2. Bonac. de Sacram. extremæ Vñtionis. disp. 7. q. vnica part. 2. n. 3. Laym. l. 5. sum. tract. 8. c. 2. nu. 2. & alij. Vnde audiendus non est Victoria in sum. de Sacram. q. 217. cui sub dubio fauet Caiet. 3. p. q. 72. art. 3. asserens solum ex præcepto benedictionem requiri, non ex Sacramenti necessitate. Ratio conclusio, sola est voluntas Christi sic Sacramentum instituentis. Congruentia ea est: quia debebat, materiam permanentem, quæ ad effectus supernaturales eleuanda erat, prius à profano, & communi vsu secerari, nisi forte

ipsamet eleuatione seceratur, sicuti in Eucharistia contingit.

3. Notanter dixi, benedictum ab Episcopo. Nam, esto, graues Doctores, Caiet. 2. 2. q. 72. art. 3. Victor. de extrema Vñt. n. 216. Henr. l. 1. c. 8. n. 2. Zembran. de extrema Vñt. cap. 5. n. 3. non improbabiler censent, ex commissione Pontificis oleum à simplici Sacerdote benedictum sufficere. At verius, & securius est necessariò ab Episcopo esse benedicendum: quia Florent. & Trid. Concilia æque dicunt, materiam huius Sacramenti esse oleum, ac esse ab Episcopo benedictum. At ex commissione Pontificis oleum mutari non potest: ergo neque mutari potest episcopalis benedictio, sicuti, alijs relatis, tradunt Barbof. alleg. 30. n. 6. & allegat. 31. n. 14. Valen. disp. 8. q. 1. p. 2. in princ. Suar. disp. 40. sect. 1. n. 8. Coninch. disp. 19. dub. 2. concl. 2. Bellarmin. de extrema Vñt. c. 7. Laym. l. 4. sum. tract. 8. c. 2. n. 1. Bonac. disp. 7. q. vnica n. 2. Illud verò est omnino certum, seclusa Pontificis commissione, oleum à simplici Sacerdote benedictum, materiam insufficientem esse, vt bene notauit Coninch. d. disp. 19. dub. 2. n. 6.

4. Præscripta ab Ecclesia benedictio, qua oleum infirmorum consecratur, non est de necessitate Sacramenti, sed præcepti: quia Concilia solum expresse benedictionem episcopalem, vt necessariam: modum autem benedicendi Ecclesiæ determinationi reliquerunt. Quocirca, si Episcopus oleum alia distincta benedictione consecraret, quàm ab Ecclesia præscripta, posset (esto illicitè) ex illo extremæ Vñtionis Sacramentum confici, sicuti optimè notauit Suarez *disputat. 40. sect. 1. numer. 1.* Bonac. *disputat. 7. quest. vnica puncto 2. numer. 4.*

5. Hinc inferet fortè aliquis, sacri Chrismatis vñtionem confici posse hoc Sacramentum: quia verè est oleum ab Episcopo benedictum, tametsi diuersa benedictione: & quàmvis balsamo mixtum sit, balsami mixtura inestimabilis est quantitate, quæ oleo impedire non potest esse materiam. Atque ita colligitur ex Suar. *disp. 40. sect. 1. à n. 10. vsque in finem.* Henr. lib. 3. c. 8. n. 2. Sed admittenda non est illatio: nam esto, benedictio olei infirmorum non fuerit à Christo, quoad formam, specialiter præscripta; credendum est, quoad intentionem præscriptam esse. Benedictione enim deputatur materia ad Sacramenti vsum: à benedictione Chrismatis non deputatur Chrisma pro Sacramento extremæ Vñtionis, sed Sacramento Confirmationis: igitur censendum non est, ex illa benedictione esse oleum infirmorum benedictum. Atque ita sentire videntur Valent. *tom. 4. disp. 8. part. 2. ante medium,* Bellarminus de extrema Vñtione, c. 7. Bonac. *disp. 7. q. vnica part. 2. num. 5.* Barbof. de potest. Episcop. alleg. 31. n. 16.

6. Sed hinc inferre non licet, oleum balsami mixturam habens non fore materiam: ex mixtione enim balsami, vel alterius liquoris, impediri oleum benedictum à materia non potest, si mixtio in leui sit quantitate, ita vt ab oleo longè superetur, & communi estimatione, & vsu oleum esse censetur, sicuti in pane, vino, & aqua aliisque Sacramentorum materijs cernere licet. Ita Henr. l. 3. c. 8. n. 2. Nauarr. c. 2. n. 13. Bonac. *disp. 7. q. vnica part. 2. n. 7.*

7. Quinimò satis probabile est, olim oleum ex balsamo mixtum ad vñtionem infirmorum deseruissè, æqueque pro Sacramento Confirmationis, & extremæ Vñtionis ab Ecclesia benedici, vti comprobatur Suarez d. disp. 40. sect. 1. circa finem. Henr. l. 3. cap. 8. numer. 2. Primò, ex Innocen. I. *epist. ad Decentium*, relato in Conc. Vormaciensi, *can. 72. & in decretis, 95. dist. can. Illud superfluum*, ibi: *Ceterum, si Episcopus, aut potest, aut digni dicit, aliquem à se visitandum, & benedicere, & tangere Chrismate, sine cunctatione potest, cuius est ipsum Chrisma consistere.* Et quod loquatur de proprio Chrismate, indicat verbum, *consistere*, quod non solum benedictionem simplicem significat, sed mixtionem. Secundò, ex Concilio Aquigranensi, *can. 8.* iuncta epistola Fabiani II. vbi cauetur, Chrisma singulis annis conficiendum esse ab Episcopo feria 5. & per omnes ciuitates, seu dioceses distribuendum, in quo saluatio infirmorum creditur; Tertio, ex Cypriano *epistol. 70.* Dionys. c. 3. de eccl. Hierach. appellantis Chrisma oleum sanctificatum, eòque baptizatos vngi, neque vllam distinctionem statuentibus inter oleum simplex, & ex balsamo confectum, quin potius semper ex balsamo confectum esse satis indicauit Gregorius I. *lib. 3. indicatio ne 22. epist. 9. ad Ianuarium*, asserens eodem Chrismate vngi baptizatos à Presbytero in pectore, & postmodum ab Episcopo in fronte.

8. Tameris hoc satis probabile sit, credo probabilius cum Soto in 4. *distinct. 23. quest. 1. art. 3. ad 1.* Valent. *disputat. 8. quest. 1. p. 2. ante medium,* Zambrano de extrema Vñtione, cap. 5. dub. 4. quos refert, & sequitur Layman *lib. 5. sum. tract. 8. cap. 2. numer. 3.* oleum infirmorum semper fuisse simplex, & distinctum à Chrismate Sacramento Confirmationis destinato. Colligitur ex cap. vn. de sacra Vñtione, & cap. 1. de custodia Eucharistia, & ex diuerso modo loquendi Conciliorum Florentini, & Tridentini: nam pro Sacramento Confirmationis oleum mixtum balsamo expositulantur pro Sacramento Vñtionis oleum tantum. Signum ergo est, nunquam vtrique Sacramento idem

oleum deseruisse. Præterea, vt constat ex Durando in *Rationali diuinorum Officiorum, lib. 6. cap. 74.* Ecclesia ab antiquo tempore solita est oleum sub triplici diuersitate consecrare. Primum, & præcipuum est oleum oliuarum mixtum balsamo, quòdque appellatur Chrysmum, quo baptizati vnguntur in vertice, confirmandi in fronte, Episcopus, dum consecratur, in capite, & in manibus: ac denique quo Ecclesia, altaria, calix, patena; & fons baptismalis consecratur. Secundum est oleum catechumenorum, quo baptizandi vnguntur inter scapulas, & in pedore, vt indigne muniti sint aduersus Diaboli insidias: eòque vnguntur Ecclesia, & altare ante chrisimationem, Reges & Principes, iuxta textum in cap. 1. §. *Vnde de sacra Vnctione.* Tertium est oleum infirmorum, nullo alio liquore mixtum, quod solum pro Sacramento Vnctionis ministrando deseruit. De hoc triplici oleo meminit Concilium Meldense, pro vt refert Buchard. *lib. 4. c. 75. & Inq. 1. p. c. 269.*

9. Neque rationes in contrarium vrgent. Ad primam ex Innocentio respondeo cum Glossa in dicto ca. *Illud superfluum* nomine Chrysmatis quodlibet oleum designari, vt manifestè colligitur ex dicto cap. 1. de custodia *Eucharistia*: & ex Rituali Romano. Neque ex verbo, *consecratum*, colligi contrarium potest: solum enim denotat, perfectum esse: quia est consecratione præparatum. Secunda probat, oleum infirmorum etiam esse singulis annis consecrandum, & per omnes ciuitates, siue dioceses distribuendum, pro vt semper est Ecclesie consuetudo. Ad tertiam rationem propositam nego, nullam agnouisse illos Patres distinctionem inter oleum infirmorum, & baptizatorum, tametsi inter oleum, quo vnguntur baptizati, & confirmandi nullam agnouerit Gregor.

10. Quòd si inquiras, quare oleum baptizatorum, & confirmatorum mixtum est balsamo, non verò oleum infirmorum? Responderè oportet Alfidorensis *lib. 4. summa, tractatu 7.* & ex illo Suar. *disp. 40. sect. 1. circa finem, Laym. lib. 5. summa, tractatu 8. cap. 2. nu. 2.* Vt ex odore balsami admoncantur baptizatus, & confirmatus de obligatione, quam habent, relictis operibus, & exemplis bonum de se odorem præbere: at, quia mox morituri sola pace, & tranquillitate conscientie, & Spiritus Sancti gratia indigent, idè eorum oleum nullam balsami mixtionem habet.

11. Ex his sic deductis duo certa inferre potes. Primum, nullo modo licitum esse, deficiente oleo infirmorum, oleo catechumenorum, vel confirmatorum vti: tum, quia est aduersus Ecclesie consuetudinem: tum, quia est satis probabile, ex eis non posse sacramentum Vnctionis perfici, vt pote quæ in ordine ad hoc sacramentum consecrata non sunt. Atque ita tradit Layman. *li. 5. sum. tract. 8. cap. 2. n. 3.* Secundum est, si per errorem Chrysmate infirmum vnxeris, te posse dissimulare: tum, quia est satis probabile, infirmos eo antiquitus vngi, verumque sacramentum confici: tum, quia hoc sacramentum non est præcisè necessitatis: tum, quia rarò scandalum vitari potest. Verùm, si hæc ratio scandali cesset, vt facile monendo circumstantes de errore commisso fieri potest; verius est, te obliuiscatur esse sacramentum Vnctionis repetere, adhibito oleo simplici, ab Ecclesia designato: quia probabilius est.

12. Superest dicendum, an pecces, si vngas infirmum oleo benedicto non eo anno præterito, sed præterito: Et quidem, si vrgat necessitas, neque ad manum habeas oleum benedictum eo anno, omnes conueniunt, tibi licitum esse oleo antiquo vti: at extra necessitatem communior sententia docet, te peccatum committere. Quia singulis annis ex consuetudine Ecclesie, & præscripto Clement. VIII. chrysmum, oleumque infirmorum, & catechumenorum consecratur, & per singulas Ecclesias distribuitur, iuxta textum in cap. *Litteris de consecrat. dist. 3. vt, veteri combusto, vti nouo possis.* Atque ita docent Bonac. *disp. 7. quest. vnic. part. 2. num. 6.* Poileu. *de officio Curati, cap. 9. n. 2.* Zambrana de *extrema Vnctione, cap. 5. dub. 4. num. 5.* Non tamen explicat ii Doctores, an hoc peccatum mortale sit. Et quidem cum materia grauis sit, si præceptum adfit, culpam grauem constituere debet. Ex quo inferitur, debere Parochum, cum primum commodè possit, oleum eo anno benedictum ad se deferre, ne ob necessitatem cogatur antiquo vti. Cæterum Henric. *lib. 3. cap. 8. n. 2.* & Emmanuel Sà *Extrema Vnctio num. 6.* censent adhiberi posse oleum non eodem anno benedictum, deficiente benedicto eiusdem anni: quia præceptum solum est de chrysmate comburendo, cap. *Si quis de alio. de consecrat. dist. 4.* non de oleo catechumenorum, vel infirmorum.

PUNCTVM III.

Quæ sit proxima huius Sacramenti materia.

1. Materia proxima est vnctio.
2. Sub forma Crucis debet fieri, sed non ex necessitate.
3. Quibus in parvibus faciendâ sit vnctio.
4. An sit de necessitate Sacramenti vnctio quinque sensuum.

5. Quo possit casu hoc sacramentum ministrari sub vnus sensus vnctione, ex prædicta sententia.
6. Omnes vnctiones quinque sensuum sunt de necessitate huius Sacramenti, iuxta communem, verâque sententiam.
7. Nunquam est ministrandum hoc sacramentum sub vnus sensus vnctione.
8. Satisfit oppositis rationibus.
9. Non est opus ad essentiam sacramenti, vtrunque oculum, vel aurem vngi.
10. Infirmus manibus, vel oculis carens, vngendus est in parte proxima.
11. Ordo in his vnctionibus ab Ecclesia præscriptus, non est de essentia huius Sacramenti.

1. **C**um hoc sacramentum non in aliqua re permanenti, sed in vsu illius consistat, sicuti Baptismus, Confirmatio, aliâque sacramenta, præter Eucharistiam, efficiunt sanè, materiam proximam huius sacramenti vnctionem esse: quod satis indicauit Iacob. 5. dicens: *Vngentes eum oleo sancto*, & Tridentinum *sess. 14. cap. 1.* subdens causam, quare oleum sit materia huius sacramenti: quia, videlicet, vnctio aptissimè Spiritus Sancti gratiam, qua inuisibiliter anima inungitur, representat. Si igitur per vnctionem olei, gratia Spiritus Sancti representatur, vt in signo pratico, vnctio materia est proxima huius Sacramenti & oleum remota.

2. Hæc vnctio sub forma Crucis debet fieri: quia omnia sacramenta sub hac forma peraguntur, vt tradidit August. *tract. 118. in Ioann.* & colligitur ex cap. *Nunquid de consecrat. distinct. 5. & ibi Glossa verbo. Nisi Cruce.* Sed non ex necessitate sacramenti, cum neque ex Scriptura, neque ex Concilio, neque ex traditione ea necessitas colligatur. Nam Iacobus solum dixit: *Vngentes eum oleo.* Concilium item Florentin. & Tridentin. accuratè materias, & formas sacramentorum exprimentia, Crucis formationem in hoc Sacramento non expulerunt, sicuti in Sacramento Confirmationis factum est: Et merito: quia ibi armatur miles signo Crucis ad eam confitentiam, & defendendam. Quinimò existimo, seculo contempturno esse grauem culpam, illius Crucis omissionem: quia vngere sub forma Crucis, est, piissimum sit, & consuetudine Ecclesie firmatum, non videtur grauis materia, neque sub graui obligatione receptum, vt dixit Suar. *disp. 40. sect. 2. n. 3.* Filiuc. *tract. 3. cap. 4. quest. 3. n. 75.* Zambran. de *extrema Vnctione. c. 5. n. 12.* Coninch. *disp. 19. dub. 2. in fine.* Laym. *lib. 5. sum. tract. 8. c. 3. in fine.* Bonac. *disp. 7. quest. vnic. part. 2. in fine.* Quinimò, si periculum mortis instet, & commodiùs abique Crucis formatione peragi sacramentum possit, nullum erit peccatum, Crucis formationem omittere, vt testantur Suarez, Coninch, Layman, *loc. allegat.*

3. Porro fieri debet hæc vnctio ex Florentin. Concilio in septem corporis partibus, videlicet, in oculis, in auribus, & naris, in ore, in manibus, in pedibus, & renibus. Non tamen in his omnibus ex necessitate Sacramenti, imò, neque vniuersalis præcepti: nam vnctio in renibus ferè vbique omittitur, & ita expedit maximè in feminis ob honestatem, & decentiam, sicuti monet Tolet. *lib. 7. cap. 3. Valent. tom. 4. disp. 8. quest. 1. part. 2.* Suarez *disp. 40. sect. 2. n. 6.* Zambran. *c. 5. princ. num. 4.* Bellarm. *lib. de extrema Vnctione, cap. 10.* Emmanuel Sà *verbo. Extrema Vnctio num. 12.* Henriquez *lib. 3. cap. 12. num. 2.* Coninch. *disp. 19. dub. 3. num. 8.* Layman. *lib. 5. sum. tract. 8. cap. 3. num. 5.* Bonac. *disp. 7. quest. vnic. part. 5. num. 18.* Vnctio verò pedum non ita vniuersaliter omittitur, idè quæ in ea adhibenda, vel omitrenda, seruanda est cuiusque Ecclesie consuetudo, vt docuerunt Suarez, Sà, Coninch, Layman, Bonac. & alij *suprà.* Neque his obest Florentinum exprimens septem illas vnctiones, quia non exprimit illas vt necessarias; sed vt vtitas ab aliquibus Ecclesiis. Quocirca vnctiones tantum quinque sensuum sunt ab vniuersali Ecclesia præceptæ: & merito, quia organum, receptaculumque peccati necessariò est aliquis sensus: nihil enim ad intellectum, & voluntatem deuenire potest, nisi priùs fuerit in sensu. Ergo adhibito sensibus remedio omnia curata censentur.

4. An autem sint de necessitate Sacramenti, difficultate non caret. Nam aliqui, quos tacito nomine refert Suarez *disp. 40. sect. 2. num. 8.* Bellarminus de *Extrema Vnctione, cap. 10.* existimant, nullius determinati sensus vnctionem esse necessariam; sed sufficere, si in qualibet parte corporis vnctio fiat: quia ex Iacobi loco, & ex Tridentino non colligitur, aliquem determinatum sensum vngi debere, sed solum hominem vngendum esse. Florentin. verò etiam expresserit vnctionem quinque sensuum, non videtur, tanquam necessarium necessitate Sacramenti, expressisse, cum etiam vnctionem pedum, & renū expresserit, quæ necessaria non est. Alij verò, esto, admittant vnctionem alicuius sensus necessariam esse, quippe fieri non potest vnctio, quin in aliquo sensu saltem tactus fiat: at omnium sensuum affirmant necessariam non esse, sed, posita vnctio, Sacramentum, saltem parzialmente, essentialiter perfici.